

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0033/2011

8.2.2011

POROČILO

o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga
(2010/2085(INI))

Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

Poročevalka: Christel Schaldemose

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	11
MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO.....	14
MNENJE ODBORA ZA INDUSTRIJO, RAZISKAVE IN ENERGETIKO	17
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	20

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga (2010/2085(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov¹,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93²,
- ob upoštevanju Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa 93/465/EGS³,
- ob upoštevanju Sklepa Komisije z dne 16. decembra 2009 o smernicah za upravljanje hitrega informacijskega sistema Skupnosti (RAPEX) iz člena 12 in postopka obveščanja iz člena 11 Direktive 2001/95/ES (direktiva o splošni varnosti proizvodov) (2010/15/ES)⁴,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (KOM(2008)0905),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z naslovom Revizija direktive o splošni varnosti proizvodov: povzetek predvidenih ukrepov, ki ga je 18. maja 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju programa z naslovom Usklajevanje z novim zakonodajnim okvirom (Sklep 768/2008), ki ga je 15. aprila 2010 pripravil generalni direktorat za podjetništvo in industrijo,
- ob upoštevanju programa z naslovom Revizija Direktive 2001/95/EGS Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov, ki ga je 25. marca 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije o razmerju med Direktivo o splošni varnosti proizvodov 2001/95/ES in določbami o nadzoru trga iz Uredbe (ES) št. 765/2008, ki ga je 2. marca 2010 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z naslovom Revizija direktive o splošni varnosti proizvodov: določitev ključnih vprašanj, ki ga je 15. septembra 2009 pripravil generalni direktorat za zdravje in varstvo potrošnikov,

1 UL L 11, 15.1.2002, str. 4.

2 UL L 218, 13.8.2008, str. 30.

3 UL L 218, 13.8.2008, str. 82.

4 UL L 22, 26.1.2010, str. 1.

- ob upoštevanju informativnega dokumenta o nadzoru trga v državah članicah, ki ga je naročil odbor IMCO in je bil objavljen oktobra 2009,
 - ob upoštevanju informativnega dokumenta o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga, ki ga je naročil odbor IMCO in je bil objavljen septembra 2010,
 - ob upoštevanju delavnice o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga, ki je potekala 30. septembra 2010,
 - ob upoštevanju tristranskega vrha EU-ZDA-Kitajska v Šanghaju 25. in 26. oktobra 2010,
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenj Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A7-0033/2011),
- A. ker je nujno treba zagotoviti varnost vseh proizvodov, danih na trg EU, da bi med drugim zagotovili visoko stopnjo varstva potrošnikov,
 - B. ker je bil julija 2008 sprejet nov zakonodajni okvir, od 1. januarja 2010 pa se uporablja nova Uredba (ES) št. 765/2008 o nadzoru trga,
 - C. ker je treba Direktivo 2001/95/ES o splošni varnosti proizvodov (v nadaljevanju: DSVP), ki na ravni Skupnosti določa varnostne zahteve za proizvode za potrošnike, pregledati in uskladiti z novim zakonodajnim okvirom, in sicer s povezovanjem, zlasti z uredbo o nadzoru trga,
 - D. ker zakonodajni okvir o varnosti proizvodov in nadzoru trga sestavljajo tri plasti zakonskih aktov (DSVP, nov zakonodajni okvir in direktive o uskladitvi posameznih sektorjev), kar povzroča negotovost in zmedo na notranjem trgu,
 - E. ker se stopnja nadzora trga precej razlikuje med državami članicami in ker številne države članice niso določile potrebnih virov za učinkovit nadzor trga in različno tolmačijo „proizvode, ki pomenijo resno nevarnost“, kar lahko ustvari ovire za prosti pretok blaga, izkrivlja konkurenco in ogrozi varnost potrošnikov na notranjem trgu,
 - F. ker so sodelovanje med organi za nadzor trga in skupni ukrepi za nadzor trga nujni in bi jih bilo treba še okrepiti ter jim nameniti sredstva,
 - G. ker uredbe v primerjavi z direktivami prinašajo jasnost, predvidljivost in učinkovitost, kot je navedeno tudi v poročilu Maria Montija,

Nadzor trga

Uvod

1. je prepričan, da sedanji zakonodajni okvir za nadzor trga ne zagotavlja zadostne skladnosti ter ga je zato treba pregledati in nadalje uskladiti;

2. predlaga Komisiji, naj vzpostavi skupni evropski okvir za nadzor trga glede vseh proizvodov, ki so na notranjem trgu EU ali nanj vstopajo; poziva Komisijo, naj odigra dejavnejšo vlogo pri usklajevanju dejavnosti evropskih organov za nadzor trga, carinskih organov in pristojnih organov v državah članicah;
3. poziva države članice in Komisijo, naj namenijo primerna sredstva za učinkovite dejavnosti nadzora trga; poudarja, da lahko pomanjkljivi sistemi za nadzor trga povzročajo izkrivljanje konkurence, ogrožajo varnost potrošnikov in spodjedajo zaupanje državljanov v notranji trg; poudarja, da je zelo pomembno zavarovati zunanje meje enotnega trga, zlasti večja pomorska pristanišča, ter Komisijo in države članice poziva, naj sprejmejo ukrepe proti nezakonitim proizvodom iz tretjih držav; predlaga, da Komisija opravi celovito oceno točk za vstop proizvodov na trg EU, vključno z oceno sredstev, ki so potrebna za zagotovitev ustreznega nadzora;
4. poziva države članice, naj usklajeno sprejmejo odvrtačne kazni, vključno z velikimi globami, za gospodarske subjekte, ki namerno uvedejo nevarne ali neskladne proizvode na notranji trg; predlaga, naj bodo prepovedi proizvodov čim večkrat javno objavljene, da se poveča vidnost nadzora na mejah in nadzora trga ter da bi gospodarske subjekte odvrgli od nezakonitega poslovanja;
5. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z organi za nadzor trga in carinskimi organi še naprej sofinancira skupne ukrepe za nadzor trga;
6. poudarja, da si morajo države članice izmenjevati najboljše prakse; poziva k skupnemu sodelovanju, združevanju znanja in izkušenj ter izmenjavi najboljših praks med organi za nadzor trga; opozarja na pomen sodelovanja med carinskimi organi in organi za nadzor trga na zunanjih mejah pri opravljanju ustreznih pregledov proizvodov, ki vstopajo v Skupnost; priznava pomemben prispevek, ki ga ima danes PROSAFE pri usklajevanju skupnih ukrepov za nadzor trga in izmenjavi preizkušenih in preverjenih praks v okviru DSVP; zato poziva Komisijo, naj preuči, pod katerimi pogoji bi lahko bil PROSAFE platforma za razširjeno usklajevanje med državami članicami za harmonizirane in neharmonizirane proizvode; meni, da je to nujno za vzpostavitev pravne osnove in zagotovitev, da bo imel PROSAFE dovolj sredstev za izpolnjevanje te naloge; poudarja, da usklajevanje prek mreže PROSAFE danes ovirajo omejena sredstva in neformalna struktura;
7. poziva države članice EU, naj si proizvedbe in študije v zvezi z varnostjo proizvodov izmenjujejo z drugimi državami članicami; meni, da bi bilo treba vključiti referenčne številke zadevnih proizvodov, da bi drugim organom olajšali prepoznavanje, saj bi jim lahko koristilo, če bi prevedli in uporabili informacije iz študij; poziva države članice, naj svojim pristojnim organom omogočijo sprejem ukrepov za nadzor trga na podlagi rezultatov preskusov ali študij, vključno s tistimi, ki so jih predložile druge države članice, da se prepreči podvajanje dela;
8. predlaga ustanovitev uradov za izobraževanje o varnosti proizvodov, npr. v okviru kontaktnih služb o proizvodih, ki lahko olajšajo usposabljanje in prenos informacij med gospodarskimi panogami;
9. poziva Komisijo, naj ustanovi javno podatkovno zbirko o varnosti proizvodov za

potrošnike, vključno s platformo za pritožbe, po možnosti na podlagi že obstoječih regionalnih in nacionalnih sistemov v državah članicah; meni, da bo to povečalo čezmejno ozaveščenost o nevarnih proizvodih na notranjem trgu in potrošnikom omogočilo, da pristojne organe elektronsko obvestijo o nevarnih proizvodih; meni, da bi lahko to zbirko ustvarili z razvojem obstoječih podatkovnih zbirk, kot sta Evropski sistem za nadzor trga (ICSMS) in podatkovna zbirka o poškodbah (IDB); poudarja, da mora imeti ta zbirka pravno podlago, poročanje držav članic pa mora biti obvezno; poziva k ustanovitvi sistema statističnih podatkov o nesrečah, temelječega na tej podatkovni zbirki, na podlagi katerega bi se objavljala obvezna letna poročila; poziva, da mora biti ta podatkovna zbirka javno dostopna, obenem pa je treba zagotoviti zaupnost za podjetja;

10. poudarja, da globalizacija, vse več zunanjskega izvajanja in povečevanje mednarodne trgovine pomenijo, da se na trgih po vsem svetu trguje z vedno več izdelki; meni, da je tesno sodelovanje med globalnimi regulatorji in drugimi zainteresiranimi stranmi na področju varnosti potrošniških izdelkov bistveno za obravnavanje izzivov, ki jih povzročajo zapletene dobavne verige in večji obseg trgovine;

11. poziva Komisijo, naj okrepi mednarodno sodelovanje v okviru Mednarodnega odbora za zdravje in varnost potrošniških proizvodov (ICPSC) za izmenjavo preizkušenih in preverjenih praks ter skupno preprečevanje proizvodnje nevarnih snovi v tretjih državah, ki so namenjene izvozu na evropski enotni trg;

Revizija DSVP

Uskladitev DSVP in novega zakonodajnega okvira – nova uredba o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga

12. podpira revizijo DSVP in Uredbe 765/2008/ES glede opredelitev pojmov in obveznosti za gospodarske subjekte, kot so opredeljene v Sklepu 768/2008/ES, pri čemer je treba preprečiti nastanek nepotrebnih upravnih obremenitev, zlasti za mala in srednja podjetja; meni, da je ena sama uredba edini način, da se za vse proizvode zagotovi enoten sistem za nadzor trga; zato poziva Komisijo, naj za vse proizvode vzpostavi en sistem za nadzor trga, temelječ na zakonodajnem aktu, ki bo zajemal tako DSVP kot Uredbo 765/2009/ES; meni, da bi bilo treba ta novi zakonodajni akt pripraviti za doseg visoke ravni varnosti proizvodov in nadzora trga, pri tem pa pojasniti pravno podlago in upoštevati natančneje oblikovane določbe v obeh obstoječih zakonodajnih aktih;

13. poziva k uskladitvi zahtev po sledljivosti v DSVP in novem zakonodajnem okviru, da bi zagotovili dosleden sistem sledljivosti brez ustvarjanja novih birokratskih ovir;

14. poziva Komisijo, naj razmisli o razvoju natančnejših meril za ocenjevanje varnosti in tveganj zaradi neskladnosti proizvodov z zakonodajo EU;

Dodatne posebne spremembe DSVP

15. šteje za problematično, da proizvodi ponudnikov storitev niso zajeti v sedanji DSVP, kar pomeni, da se splošne varnostne zahteve uporabljajo, kadar s proizvodom ravna potrošnik v prostorih ponudnika storitev, kadar pa z istim proizvodom ravna ponudnik storitev, pa ne; poudarja potrebo po zapolnitvi te pravne vrzeli;

16. poziva k poenostavitvi evropske zakonodaje o varnosti proizvodov, zlasti glede ciljev „boljše priprave zakonodaje“ in „najprej pomisli na male“, ki si jih je zastavila Komisija v sporočilu „K aktu za enotni trg“, ter spodbuja vključitev določb o proizvodih, ki spominjajo na hrano, v revidirani predlog;
17. poziva, da bi za zagotovitev varnosti najširšega obsega posebej ranljivih potrošnikov vključili navedbo invalidov (skupaj z navajanjem otrok in starejših, ki so že zajeti);
18. poziva Komisijo, naj za proizvajalce določi obveznost pripravljanja analiz tveganja v fazi zasnovе; poziva, naj se v primeru ugotovitve tveganj slednja navedejo v dokumentaciji, ta pa da na voljo javnim organom;

Nujni ukrepi Skupnosti

19. poudarja potrebo po učinkovitejšem zakonodajnem okviru, ki bi omogočal hitre posege in zanesljive dolgoročne rešitve brez prenašanja političnih odločitev na organe za standardizacijo ali Komisijo, kadar ni jasnega niza bistvenih zahtev politike, kakršen obstaja pri usklajeni zakonodaji;

Sledljivost

20. poudarja, da bi bilo treba proizvode, ki pomenijo resno nevarnost, čim prej trajno umakniti ali odpoklicati s trga, zagotoviti pa je treba tudi sledljivost prek celotne dobavne verige, kar zahteva zadostna sredstva za organe za nadzor trga;
21. poudarja, da je pomembna zanesljiva sledljivost na vseh stopnjah življenjskega cikla proizvodov, obenem pa je treba zagotoviti, da se zaradi tega ne bi povečale upravne obremenitve;
22. poudarja, kako pomembna sta sledljivost izdelkov in sledenje etiket za določitev države izvora izdelka in odgovornega proizvajalca;
23. vztraja pri učinkovitem izvrševanju že vzpostavljenih postopkov za identifikacijo; spodbuja Komisijo, naj oceni in ovrednoti uporabo novih tehnologij, pri čemer upošteva, da bi morala biti uporaba novih tehnologij sorazmerna in ne bi smela ogrožati zasebnosti, varnosti in varstva potrošnikov;
24. vseeno poudarja, da ne bi smeli vsiljevati ene same tehnične rešitve kot uradnega sistema/metode sledljivosti na trgu EU, in poziva k splošni sorazmernosti;
25. poudarja potrebo po izboljšanju in nadaljnji krepitvi izmenjave podatkov v okviru sistema RAPEX v zvezi z nevarnimi proizvodi iz tretjih držav (kot sta Kitajska in Indija) in po oceni njegovih zadnjih študij;

RAPEX

26. priznava, da je RAPEX koristno in učinkovito orodje za širjenje informacij med državami članicami o sprejetih ukrepih glede nevarnih proizvodov, vendar meni, da bi ga bilo mogoče še izboljšati;

27. poziva Komisijo, naj strokovnjakom za varnost proizvodov, proizvajalcem, trgovskim in potrošniškim organizacijam in nacionalnim organom omogoči dostop do vseh ustreznih informacij ob hkratnem zagotavljanju potrebne zaupnosti; poziva Komisijo, naj poveča osveščenost o sistemu RAPEX in sistemu odpoklica EU zunaj EU;
28. pozdravlja nove smernice RAPEX, ki prispevajo k izboljšanju delovanja sistema RAPEX; poziva Komisijo, naj uskladi novo metodo ocenjevanja tveganja s tistimi, ki veljajo za usklajene proizvode, da bi tako pomagala organom za nadzor trga pri njihovem delu;
29. poziva Komisijo, naj pojasni razvrstitev proizvodov v kategorijo „resno tveganje“ za prijave v sistem RAPEX;
30. opozarja, da potrošniški izdelki na evropski trg vse pogosteje prihajajo iz tretjih držav; je posebej zaskrbljen, ker se vsako leto poveča število prijav v sistem RAPEX v zvezi s proizvodi kitajskega izvora, ki predstavljajo več kakor polovico vseh prijav v ta sistem, in ker kaže, da v 20 odstotkih primerov ni mogoče identificirati proizvajalca navedenih proizvodov; zato poziva k večjemu mednarodnemu prizadevanju in pozdravlja sodelovanje med EU, Kitajsko in ZDA na področju strategij za sledljivost proizvodov; pozdravlja vso podporo, usposabljanje in seminarje, ki jih organizirajo organi EU in Kitajske za izboljšanje varnosti proizvodov; poudarja, da so potrebni večletni programi za spopadanje s temi izzivi;
31. poziva Komisijo, naj preuči uporabnost oblikovanja sistema, podobnega sistemu RAPEX-CHINA, za druge trgovske partnerje, zlasti tiste, na izdelke katerih je opozoril sistem RAPEX;
32. poziva Komisijo, naj v sistem RAPEX ali druge ustrezne sisteme na ravni EU vključi kazni za kršitve držav članic, da bi vsem zainteresiranim stranem zagotovili spodbude in preglednost;

Spletna prodaja in carina

33. je zaskrbljen zaradi težav, ki jih imajo organi za nadzor trga pri ukrepanju proti nevarnim proizvodom v prodaji prek spleta;
34. pozdravlja projekt Komisije C2013 na področju varnosti proizvodov, s katerim bo pripravila smernice za carinske preglede v EU; poziva Komisijo, naj pripravi specifična orodja za carinske organe, da se bodo spopadli z izzivi primerne kontrole uvoženih proizvodov; poziva k nadaljnji krepitvi sodelovanja med nadzornimi organi;
35. priznava, da potrošniki prek spleta kupijo vse več izdelkov iz tretjih držav, ki niso skladni z evropskimi standardi ter zato ogrožajo varnost in zdravje potrošnikov; poziva Komisijo, naj okrepi in poenoti carinske kontrole za izdelke, ki jih potrošniki kupijo prek spleta, in nadzira trg, zlasti za tiste izdelke, ki lahko neposredno škodujejo potrošniku, kot so farmacevtski in živilski izdelki; poziva Komisijo, naj preuči morebitne rešitve tega vprašanja, da bi okrepila zaupanje potrošnikov v e-trgovino;
36. poziva Komisijo in organe držav članic, naj zagotovijo primerno usposabljanje uradnikov, da bodo lažje odkrivali proizvode, ki pomenijo nevarnost; poziva h krepitvi sodelovanja med carinskimi organi in organi za nadzor trga pred dajanjem proizvodov na

trg, kar prav tako terja večletne programe;

37. poziva Komisijo in pristojne nacionalne organe, naj nadalje razvijajo kampanje za osveščanje, namenjene potrošnikom, da bi jih seznanili s tveganjem zlasti spletnega nakupa ponarejenih proizvodov;

Standardizacija

38. poudarja, da morajo organi za nadzor trga sistematično sodelovati v procesu priprave standardov, pomembnih za varnost, saj je to primeren način za zagotovitev, da bo njihovo znanje vključeno v proces standardizacije ter da bo doseženo boljše razumevanje standardov, s tem pa bodo dosegli tudi, da bo prostovoljna uporaba standardov prispevala k povečanju varnosti in zdravja potrošnikov, pa tudi pravne varnosti, saj bodo s tem organom držav članic omogočili, da pravilno razlagajo in uporabljajo evropske standarde;
39. poziva Komisijo, naj poveča jasnost mandatov za standarde in razmisli o drugih naprednih načinih za izboljšanje ter integracijo nacionalnih in evropskih sistemov za standardizacijo na področjih, kjer še niso usklajeni, pri čemer bi moral biti poudarek na soudeležbi malih in srednjih podjetij, osrednje prvine sedanje strukture pa bi še vedno ohranili;
40. poziva k izboljšanju zdaj veljavnih postopkov Komisije za določanje mandatov za pripravo evropskih standardov, da se zagotovi pravočasen odziv na nova ali nastajajoča tveganja na učinkovitejši način; poudarja pa, da bi moral nove ali spremenjene postopke pregledati tudi Parlament; poudarja, da bi moral imeti Parlament tudi pravico do nadzora nad postopki prevzemanja ali uporabe mednarodnih, neevropskih in drugih standardov;
41. poziva evropske organizacije za standardizacijo in Komisijo, naj preučijo vse sisteme, ki bi lahko pospešili proces razvoja standardov, pri čemer zagotovijo pravilno udeležbo vseh ustreznih zainteresiranih strani, na primer uvedbo hitrega postopka ali možnosti, da Komisija objavi obstoječe evropske ali ISO referenčne standarde, razvite zunaj mandata Komisije, če se šteje, da taki standardi zagotavljajo visoko stopnjo varstva potrošnikov ali obravnavajo posebno tveganje, kot začasen ukrep, dokler ne bo na voljo trajna rešitev;
42. poziva k izboljšanju mandatov Komisije za standardizacijo, da bi evropskim organizacijam za standardizacijo omogočili razvoj evropskih standardov, ki bodo izpolnjevali tehnične zahteve, za katere se doseže ali ocenjuje skladnost s politično odločitvijo; glede tega meni, da sta pri pripravi osnutkov potrebna boljša udeležba in sodelovanje med Evropsko komisijo in evropskimi organizacijami za standardizacijo; ob upoštevanju, da te organizacije delujejo na podlagi konsenza, meni, da je za pravilno delovanje sistema bistveno, da se vsa politična vprašanja obravnavajo na ravni oblikovanja politike, ne pa, da se prenašajo na Evropsko komisijo, organe za standardizacijo ali druge izvršilne uprave;
43. poziva, da je treba v DSVP vključiti postopek za uradno nasprotovanje standardu, podobno kot v Sklepu 768/2008/ES; meni, da bi morala biti uporaba tega postopka možna tudi v času, ko standard še ni naveden v Uradnem listu Evropske unije, vendar države članice s tem ne bi smele nadomestiti bistvenega povečanja udeležbe svojih nadzornih organov v standardizacijskem sistemu;

44. poziva Komisijo in vse zainteresirane strani, naj zagotovijo finančno vzdržnost evropskega standardizacijskega sistema, tudi z javno-zasebnimi partnerstvi in z večletnim finančnim načrtovanjem, saj je to bistveno za zagotovitev njegove učinkovitosti in uspešnosti;
45. poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe v skladu z novim zakonodajnim okvirom, da se okrepijo potrebne revizije;
- -
46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Uvod

Dobro delovanje enotnega trga pomeni tudi varne proizvode in zaupanje potrošnikov. Pri zagotavljanju prostega pretoka in vedno večje izbire proizvodov na trgu ne smemo pozabiti na varnost potrošnikov.

Splošen pregled področja varnosti proizvodov pokaže, da je bil v zadnjem desetletju dosežen napredek na področju varnosti proizvodov v EU. Vlade in podjetja prevzemajo odgovornost za zagotavljanje varnejših proizvodov, zakonodaja na ravni EU pa je zagotovila skupen pristop k zahtevam za proizvode, s katerimi se je splošna raven varnosti proizvodov na notranjem trgu izboljšala.

Čeprav je napredek viden, pa so možna še številna izboljšanja, ki jih je treba obravnavati, saj lahko slabosti na tem področju ogrozijo varnost potrošnika ali so lahko v nekaterih primerih celo smrtno nevarne.

Vsako leto se zgodijo nesreče s smrtnim izidom, ker na primer otroci uporabljajo proizvode, ki so izdelani ali se uporabljajo na nevaren način. V enem zadnjih primerov se je to zgodilo z zavesami, ko so se otroci zadušili z vrvicami, namenjenimi za dviganje in spuščanje zaves. V strukturi sedanje zakonodaje proizvodov te vrste ni mogoče hitro prestreči in spremeniti, čeprav sodijo v DSVP. Za spremembo proizvoda je potreben standard, postopek za pripravo standarda pa je ob trenutno veljavni zakonodaji preveč zamuden. Zato so take zavesne popolnoma zakonite in potrošniki jih lahko kupujejo v številnih trgovinah po Evropi.

Poročevalka želi poudariti pomen revizije sedanje evropske zakonodaje o varnosti proizvodov za to, da se bodo lahko nevarni proizvodi takoj našli in prestregli.

Direktiva 2001/95/ES o splošni varnosti proizvodov (DSVP), ki ureja splošne varnostne zahteve za proizvode, je bila sprejeta pred skoraj 10 leti in potrebuje spremembe.

Revizija DSVP je potrebna tudi za uskladitev z novim zakonodajnim okvirom (NZO), sprejetim julija 2008, da se prepreči ogrožanje cilja, ki je doseči skladen notranji trg za usklajene in neusklajene proizvode ter zagotoviti celovito varstvo interesov potrošnikov.

Nov zakonodajni okvir in DSVP se v sedanjem obsegu uporabe deloma prekrivata. Treba je preučiti, kako zagotoviti skladnost med usklajenim in neusklajenim blagom, zagotoviti optimalno varstvo potrošnikov ter popolno preglednost za proizvajalce. Zato je pomembno preprečiti nadaljnje prekrivanje dveh plasti različnih pravil o nadzoru trga, ki se uporabljajo za usklajeno blago glede na to, ali so proizvodi za potrošnike ali ne. Nov zakonodajni okvir in DSVP vsebujeta horizontalne določbe, ki se uporabljajo glede na načelo „lex specialis“ poleg sektorskih direktiv o uskladitvi. Ustrezní zakonodajni okvir je potem podan z vsemi tremi elementi: novim zakonodajnim okvirom, DSVP in sektorskimi direktivami o usklajevanju. To kompleksnost je treba pregledati in rešiti.

Nadzor trga je tesno povezan z varnostjo proizvodov, ker je to nujni element pri zagotavljanju, da so proizvodi skladni z določenimi zahtevami in ustrezno zakonodajo Skupnosti o usklajevanju ter da ne ogrožajo nobenega vidika javnega interesa. Videti je, da je nadzor trga velik izziv za številne države članice, saj se zdi, da ne namenjujejo potrebnih sredstev za učinkovit nadzor trga. Ta trend je zelo zaskrbljujoč in spodbuja prizadevanja za zagotovitev večje varnosti proizvodov.

Poročevalkina ključna vprašanja

Revizija DSVP in uskladitev z novim zakonodajnim okvirom

Poročevalka poudarja potrebo po reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov, da bi posodobili splošna pravila o varnostnih zahtevah za proizvode ter uskladili zakonodajo z novim zakonodajnim okvirom. Poročevalka ugotavlja zakonodajne razlike med DSVP in novim zakonodajnim okvirom, hkrati pa opazuje, da obstajajo področja, ki jih zakonodaji ne pokrivata, in področja, kjer se prekrivata. Zaradi tega je potrebna uskladitev, da ustrezni organi za nadzor trga ne bodo v dvomih.

Okrepitev nadzora trga

Poročevalka obravnava tudi potrebo po okrepitvi nadzora trga in poziva k obsežnejšemu in boljšemu izvajanju sedanjih predpisov. Nadaljnje izmenjave znanja in izkušenj med državami članicami so potrebne, da se najboljše prakse za nadzor trga razširijo po vsej EU. Tako se bo oblikoval trg, na katerem se bodo potrošniki počutili varne, hkrati pa bo gospodarskim družbam bolj jasno, kateri predpisi se uporabljajo v Evropi. Države članice naj torej zagotovijo dovolj sredstev za izvajanje potrebnega nadzora trga.

Ena od glavnih zamisli poročevalke za poenotenje stopnje varnosti povsod po Evropski uniji in okrepitev nadzora trga je uvedba ene npr. „uredbe o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga“, ki bi vključevala usklajene in neusklajene proizvode v enem zakonodajnem aktu, da se zagotovi varnost proizvodov na trgu.

Sledljivost

Poročevalka med posebnimi spremembami DSVP predlaga konkretne ukrepe na področju sledljivosti. Če se nekje v Evropi odkrijejo nevarni proizvodi, je pomembno, da lahko zadevni organi proizvode prestrežejo in podjetja prisilijo, da proizvode odpokličejo ali umaknejo z evropskega trga. To bo med potrošniki spodbudilo zaupanje pri kupovanju proizvodov na evropskem trgu. Poleg tega se predlaga ustanovitev podatkovne zbirke o varnosti proizvodov za potrošnike, s katero si lahko evropski potrošniki in podjetja izmenjujejo informacije in izkušnje o nevarnih proizvodih ter vodijo statistične podatke o vrstah proizvodov, ki povzročajo največ nesreč.

Poročevalka pozdravlja nove pobude in tehnologije za sledenje proizvodom. To bo organom oblasti, družbam in potrošnikom omogočilo sledenje proizvodom, ki so se po vstopu na evropski trg izkazali za nevarne. Hkrati poročevalka poudarja, da sledljivost ne sme kršiti zasebnosti posameznikov. Poročevalka v okviru sodelovanja v zvezi s sledljivostjo priporoča širši dostop do informacij v sistemu RAPEX za strokovnjake s področja varnosti, potrošniške organizacije in nacionalne organe v povezavi z večjo izmenjavo splošnih informacij, priporočeno v zgoraj navedeni podatkovni zbirki.

Obravnavati je treba občutljive skupine potrošnikov

Poročevalka predlaga tudi, naj se večja pozornost posveti najbolj občutljivim skupinam potrošnikov na enotnem trgu, in sicer otrokom, starejšim in invalidom. Evropska skupnost nosi posebno odgovornost do teh skupin – tudi ko gre za varnost proizvodov.

Otrokom vsečni proizvodi

Poročevalka želi v okviru krepitve zahtev za varnost proizvodov in nadzor trga poudariti varstvo otrok. Poročevalka se še posebej osredotoča na proizvode za otroke in otrokom vsečne proizvode.

Večji poudarek na varnosti proizvodov v prvih fazah

Poročevalka predlaga, naj se za zmanjševanje tveganja, da bi se na trg dajali nevarni proizvodi, določi obveznost proizvajalcev, da pripravljajo analize tveganja v fazi snovanja. S tem bo zagotovljena večja pozornost varnosti proizvodov v začetnih fazah razvoja proizvodov, ki bo preprečila številne tragične nesreče, kakršne se dogajajo danes. Poročevalka meni, da bo revidirana DSVP proizvajalce odvrnila od tega, da se samo odzovejo in opravijo nadzor škode potem, ko se nesreče že zgodijo, in bodo v korist tako proizvajalcev kot potrošnikov postali pozornejši na pasti že v prvih fazah.

Poročevalka predlaga tudi ustanovitev izobraževalnega urada o varnih proizvodih v povezavi s kontaktno službo o proizvodih v državah članicah v skladu s tistim, ki se ustanavlja v ZDA. Urad bo olajšal usposabljanje in izobraževanje proizvajalcev, oblasti, potrošnikov itd. o varnosti proizvodov.

Varnost proizvodov z globalne perspektive

Poročilo obravnava tudi globalizacijo. V globaliziranem svetu, kjer vedno več proizvodov prihaja iz tujine – zlasti s Kitajske –, poročevalka pozdravlja mednarodno sodelovanje o vprašanih varnosti proizvodov. EU in njene trgovinske partnerice, s katerimi sodeluje, bi se lahko učinkovito osredotočile na varnost in sledljivost proizvodov, preden se slednji znajdejo na evropskem trgu.

Spletna trgovina

Obravnavani so tudi proizvodi, ki se prodajajo na spletu. Na spletu se prodaja vedno več proizvodov, ki se pošiljajo prek evropskih meja. Poročevalka si prizadeva, da bi za okrepitev zaupanja potrošnikov in zagotovitev preglednejšega spletnega trga, ki bo za podjetja bolj razpoložljiv, sprejeli skupna pravila za proizvode, ki se prodajajo prek spleta.

Standardizacija – vključevanje proizvajalcev

Organi za nadzor trga bi morali v skladu z izmenjavo najboljših praks aktivno sodelovati v procesu priprave standardov, ker je to primeren način, da se državam članicam zagotovi izvedljivost izvrševanja standardov.

3.12.2010

MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO

za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

o reviziji direktive o splošni varnosti izdelkov in nadzoru trga
(2010/2085(INI))

Pripravljalca mnenja: Małgorzata Handzlik

POBUDE

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da globalizacija, vse več zunanjskega izvajanja in povečevanje mednarodne trgovine pomenijo, da se na trgih po vsem svetu trguje z vedno več izdelki; meni, da je tesno sodelovanje med globalnimi regulatorji in drugimi zainteresiranimi stranmi na področju varnosti potrošniških izdelkov osrednjega pomena pri spoprijemanju z izzivi, ki jih povzročajo zapletene dobavne verige in večji obseg trgovine;
2. opozarja, da potrošniški izdelki na evropski trg vse pogosteje prihajajo iz tretjih držav; ob tem poudarja, kako pomembno je mednarodno sodelovanje na področju varnosti izdelkov, zlasti z našimi glavnimi trgovinskimi partnerji; poziva Komisijo, naj okrepi obstoječe strukture dvo-, tri- (EU-ZDA-Kitajska) in mnogostranskega sodelovanja, da bi izboljšali varnost izdelkov, ki prihajajo na evropski trg;
3. poudarja, da je enoten evropski nadzorni sistem za vse izdelke pomemben za naše trgovinske partnerje in proizvajalce, ki svoje izdelke dajejo na trg EU; meni, da mora Komisija pri pripravi predloga za revizijo direktive o splošni varnosti izdelkov vključiti določbe o tržnem nadzoru iz te direktive v novi zakonodajni okvir;
4. pozdravlja oblikovanje sistema RAPEX – CHINA, ki kitajskim oblastem posreduje informacije o potrošniških izdelkih iz Kitajske, ki so na evropskem trgu prepovedani ali so bili z njega umaknjeni; meni, da bi bilo treba ta sistem še bolj razviti, da bi povečali število preiskanih primerov in tako prepoznali odgovorne proizvajalce ali izvoznike; poudarja, da večina izdelkov, na katere opozori sistem RAPEX, izvira iz Kitajske;

5. poziva Komisijo, naj preuči uporabnost oblikovanja sistema, podobnega sistemu RAPEX – CHINA, za druge trgovinske partnerje, zlasti tiste, na katerih izdelke je opozoril sistem RAPEX;
6. poudarja, kako pomembna je sledljivost izdelkov in sledenje etiket za določitev države izvora izdelka in odgovornega proizvajalca;
7. priznava, da potrošniki prek spleta kupijo vse več izdelkov iz tretjih držav, ki niso skladni z evropskimi standardi ter ogrožajo varnost in zdravje potrošnikov; poziva Komisijo naj okrepi in poenoti carinske kontrole za izdelke, ki jih potrošniki kupijo prek spleta, in nadzira trg, zlasti za tiste izdelke, ki lahko neposredno škodujejo potrošniku, kot so farmacevtski in živilski izdelki; poziva Komisijo, naj preuči morebitne rešitve tega vprašanja, da bi obenem okrepila zaupanje potrošnikov v e-trgovino.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	1.12.2010
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 2 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	William (grof) Darthmouthski (William (The Earl of) Dartmouth), Laima Liucija Andrikiienė, David Campbell Bannerman, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saifi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Keith Taylor, Paweł Zalewski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	George Sabin Cutaș, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Maria Eleni Kopa (Maria Eleni Koppa), Jörg Leichtfried, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Markus Pieper, Giommaria Uggias

9.12.2010

MNENJE ODBORA ZA INDUSTRIJO, RAZISKAVE IN ENERGETIKO

za Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov

o reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov in nadzoru trga
(2010/2085(INI))

Pripravljalnica mnenja: Lara Comi

POBUDE

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko poziva Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poziva Komisijo, naj pri reviziji direktive o splošni varnosti proizvodov razmisli o enotnem sistemu za nadzor trga, da bi dosegla večjo uskladitev enotnega trga in uveljavila skladen pristop po vseh državah članicah EU;
2. pozdravlja namero Komisije, da bi vložila predlog za revizijo Direktive 2001/95/ES z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov;
3. zato Komisijo poziva, naj resno preuči možnost, da bi določbe te direktive v zvezi z nadzorom trga uskladili z novim zakonodajnim okvirom;
4. poziva Komisijo, naj vzpostavi učinkovit regulativni okvir, ki bo omogočal hitro tržno posredovanje in zanesljive dolgoročne rešitve;
5. poudarja, da je pomembna zanesljiva sledljivost na vseh stopnjah življenjskega cikla proizvodov, obenem pa je treba zagotoviti, da se zaradi tega ne bi povečale upravne obremenitve;
6. poziva Komisijo, naj se posvetuje o vplivu ustreznega novega instrumenta za sodobno, stroškovno učinkovito identifikacijo (z omogočanjem koristi obsega pri stroških čipov za radiofrekvenčno identifikacijo in čipov ISO), ki bo omogočil strojno berljive podatke o sledljivosti in ga bo težje ponarediti kot certifikate in oznake skladnosti, ter ga oceni, da bi zagotovila zanesljivo sledljivost in uveljavitev usklajene prakse za nadzor trga in prakse carinskih organov;

7. poziva Komisijo, naj razmisli o razvoju natančnejših meril za ocenjevanje varnosti in tveganj zaradi neskladnosti proizvodov z zakonodajo EU;
8. poleg tega poudarja, da je v državah članicah pomembno poenotiti opredelitve in ocene proizvodov, ki pomenijo resno nevarnost, zato da bi v vsej Uniji poenotili raven varnosti in sistem sledljivosti;
9. poziva Komisijo, naj napravi sistem RAPEX bolj dostopen potrošnikom ter malim in srednjim podjetjem, na primer s poenostavitvijo vlaganja pritožb, pomočjo uporabnikom in zmanjšanjem ovir za dostop zaradi stroškov ali jezika;
10. poziva Komisijo, naj v sistem RAPEX ali druge ustrezne sisteme na ravni EU vključi kazni za kršitve držav članic, da se bi vsem zainteresiranim stranem zagotovile spodbude in preglednost;
11. poziva Komisijo, naj poveča jasnost pooblastil za standarde in razmisli o drugih naprednih načinih za izboljšanje nacionalnih in evropskih sistemov za standardizacijo in njihovo integracijo tam, kjer še niso usklajeni, pri čemer bi moral biti poudarek na soudeležbi malih in srednjih podjetij, še vedno pa bi bilo treba ohraniti osrednje prvine sedanje strukture;
12. poziva Komisijo in vse zainteresirane strani, naj zagotovijo finančno vzdržnost evropskega standardizacijskega sistema, tudi z javno-zasebnimi partnerstvi in z večletnim finančnim načrtovanjem, saj je to bistveno za zagotovitev njegove učinkovitosti in uspešnosti;
13. poudarja, da je treba utrditi in poenostaviti evropske standarde ter skrajšati čas za njihov razvoj, nacionalne in evropske standardizacijske organe pa poziva, naj standarde poenostavijo z zmanjšanjem števila sklicevanj na druge standarde in uporabnikom prijaznimi smernicami.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	9.12.2010
Izid končnega glasovanja	+: 38 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Pierre Audy, Bendt Bendtsen, Jorgo Chatzimarkakis, Pilar del Castillo Vera, Ioan Enciu, Adam Gierek, Norbert Glante, Edit Herczog, Arturs Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioanis A. Cukalas (Ioannis A. Tsoukalas), Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Badia i Cutchet, Lara Comi, Francesco De Angelis, Françoise Grossetête, Gunnar Hökmark, Bernd Lange, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Vladimír Remek, Silvia-Adriana Ţicău

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	1.2.2011
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 0 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušnik, Kurt Lechner, Hans-Peter Mayer, Gianni Pittella, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Kiriakos Triantafylidis (Kyriacos Triantaphyllides), Emilie Turunen, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Frank Engel, Ashley Fox, María Irigoyen Pérez, Constance Le Grip, Morten Messerschmidt, Catherine Soullie
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Claudio Morganti, Alexandra Thein